

Łódź, dnia 14 czerwca 2022 roku

Pan
Grzegorz Janowicz
Dyrektor
Zarządu Nieruchomości Województwa
Łódzkiego

WK – 602/26/2022

Na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2019 r., poz. 2137 ze zm.), informuję Pana Dyrektora, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi, w związku z kompleksową kontrolą gospodarki finansowej Województwa Łódzkiego, przeprowadziła kontrolę w Zarządzie Nieruchomości Województwa Łódzkiego¹, w zakresie realizacji dochodów z majątku w latach 2019 - 2021 oraz inwentaryzacji aktywów i pasywów według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów oraz naruszenia procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Dotyczyły one, w szczególności²:

I.

W zakresie spraw organizacyjnych i unormowań wewnętrznych

W okresie kontrolowanym w jednostce obowiązywała Instrukcja w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu, wprowadzona zarządzeniem nr 28/2018 Dyrektora Zarządu Nieruchomości Województwa Łódzkiego z dnia 28 marca 2018 roku w sprawie wprowadzenia „Instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu”. Wskazane zarządzenie zostało wydane na podstawie art. 15a ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2000 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2017 r., poz. 1049 ze zm.), która została uchylona z dniem 12 lipca 2018 roku. W dniu 12 lipca 2018 roku weszła

¹ Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach 2 lutego 2022 roku – 11 marca 2022 roku. Protokół został podpisany w dniu 22 kwietnia 2022 roku.

² Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 902), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

w życie ustawa z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 593). Zgodnie z art. 83 ust. 1 ww. ustawy - jednostki współpracujące opracowują instrukcję postępowania na wypadek sytuacji podejrzenia popełnienia przestępstwa prania pieniędzy lub finansowania terroryzmu.

W zakresie ewidencji księgowej i sprawozdawczości

Stwierdzono przypadki błędnego ewidencjonowania operacji w zakresie zmniejszenia przypisu wartości dochodów budżetowych. Analiza zapisów na kontach analitycznych (konto 221), wykazała że zmniejszenia wartości przypisu należności dokonywano w wartościach ujemnych. Powyższy sposób ewidencji był niezgodny z obowiązującą w kontrolowanej jednostce polityką rachunkowości oraz naruszał przepisy rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342). Regulacje te wskazywały w zakresie opisu zasad funkcjonowania konta 720, iż na stronie Wn konta 720 ujmuje się odpisy z tytułu dochodów budżetowych. Ponadto, na stronie Ma konta 221 należy ujmować wpłaty należności z tytułu dochodów budżetowych oraz odpisy (zmniejszenia) należności.

W zakresie najmu i dzierżawy składników majątkowych

W wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r., poz. 1899) wskazywano cenę netto (w uwagach określono „do miesięcznego czynszu ustalonego w przetargu zostanie doliczony podatek VAT, zgodnie z obowiązującymi przepisami”). Powyższe stanowiło naruszenie art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług (tekst jednolity Dz.U. z 2019 r., poz. 178), według którego - w cenie uwzględnia się podatek od towarów i usług oraz podatek akcyzowy, jeżeli na podstawie odrębnych przepisów sprzedaż towaru (usługi) podlega obciążeniu podatkiem od towarów i usług lub podatkiem akcyzowym.

W zakresie prawidłowości przeprowadzenia i rozliczenia inwentaryzacji

W odniesieniu do inwentaryzacji przeprowadzonej w Zarządzie Nieruchomości Województwa Łódzkiego, według stanu na dzień 31 grudnia 2021 roku, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- niezgodność ewidencji syntetycznej wynikającej z kont 011 i 013 z ewidencją analityczną w poszczególnych grupach rodzajowych środków trwałych oraz pozostałych środków trwałych, co stanowiło naruszenie zapisów art. 16 ust. 1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2021 r. poz. 217 ze zm.), z którego wynika, że konta ksiąg pomocniczych zawierają zapisy będące uszczegółowieniem i uzupełnieniem zapisów kont księgi głównej. Prowadzi się je w ujęciu systematycznym jako wyodrębniony

system ksiąg, kartotek (zbiorów kont), komputerowych zbiorów danych, uzgodniony z saldami i zapisami na kontach księgi głównej;

- przeprowadzenie przez zespół spisowy w dwuosobowym składzie w dniu 5 stycznia 2022 roku w godzinach od 09:00 do 10:30 spisu z natury składników majątkowych położonych w czterech odległych od siebie miejscowościach, tj. w Skierniewicach, w Piotrkowie Trybunalskim, w Pabianicach oraz w Sieradzu. Powyższe uzasadnia wniosek, że czynności inwentaryzacyjne w analizowanym przypadku ograniczały się do powielenia nazw środków trwałych wraz z numerami inwentarzowymi z analitycznej ewidencji księgowej;
- spisem z natury zinwentaryzowano składniki majątku, do których dostęp był znacznie utrudniony, z uwagi na cechy techniczne środków trwałych związane z możliwością dokonania obmiarów, tj. sieci kanalizacyjne i wodociągowe, drogi, chodniki, oświetlenie, studnie, ogrodzenia czy węzły ciepłne, które zgodnie z art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości należało zinwentaryzować drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;
- przeprowadzono inwentaryzację drogą spisu z natury lokali mieszkalnych i udziałów we własności budynku. Powyższe stanowiło naruszenie art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym - jednostka kontrolowana ww. składniki majątku winna zinwentaryzować drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników;
- zaniechano zinwentaryzowania obiektu pod nazwą „Tomaszów Mazowiecki, Konstytucji 3 Maja 47”, który zgodnie z harmonogramem okresowej inwentaryzacji zatwierdzonym przez Dyrektora Zarządu Nieruchomości Województwa Łódzkiego Grzegorza Janowicza miał zostać objęty inwentaryzacją w terminie od dnia 3 stycznia 2022 roku do dnia 10 stycznia 2022 roku;
- inwentaryzacją nie objęto następujących kont księgowych: 300 - Rozliczenie zakupu, 810 - Dotacje budżetowe, płatności z budżetu środków europejskich oraz środki z budżetu na inwestycje, 851 - Zakładowy fundusz świadczeń socjalnych, czym naruszono § 2 Instrukcji inwentaryzacyjnej, zgodnie z którym przedmiotem inwentaryzacji są wszystkie aktywa i pasywa jednostki.

Powyższe nieprawidłowości wskazują, że czynności inwentaryzacyjne wykonano niestaranie bądź w niewłaściwy sposób. Należy podkreślić, że inwentaryzacja jest elementem kontroli wewnętrznej, stanowiącej niezbędne ogniwo zarządzania jednostką. Celem inwentaryzacji jest okresowe sprawdzenie stanu aktywów i pasywów, na określony dzień ze stanem faktycznym i na tej podstawie doprowadzenie danych wynikających z ksiąg rachunkowych do zgodności ze stanem faktycznym, a tym samym zapewnienie realności wynikających z ksiąg informacji ekonomicznych.

II.

Zawiadamiając o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Dyrektora o podjęcie działań mających na celu ich usunięcie oraz zapobieżenie ich występowaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne**.

1. Dokonać analizy obowiązującej w jednostce Instrukcji postępowania w zakresie przeciwdziałania praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu w odniesieniu do przepisów ustawy z dnia 1 marca 2018 roku o przeciwdziałaniu praniu pieniędzy oraz finansowaniu terroryzmu.
2. Zapewnić ewidencjonowanie zmniejszeń należności z tytułu dochodów budżetowych zgodnie z przepisami rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej.
3. W wykazach nieruchomości przeznaczonych do oddania w dzierżawę lub najem, o których mowa w art. 35 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, wskazywać cenę ustaloną zgodnie z ustawą z dnia 9 maja 2014 roku o informowaniu o cenach towarów i usług.
4. Dopełnić należytej staranności w zakresie uzgadniania danych prezentowanych w ewidencji syntetycznej i analitycznej, zgodnie z wymogiem określonym w art. 16 ust.1 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości.
5. Zapewnić rzetelne i zgodne z wymogami wynikającymi z art. 26 ustawy o rachunkowości przeprowadzanie inwentaryzacji aktywów i pasywów, w szczególności w zakresie metod właściwych do zinwentaryzowania poszczególnych aktywów i pasywów.
6. Zapewnić należyte udokumentowanie i powiązanie z zapisami ksiąg rachunkowych czynności inwentaryzacyjnych, stosownie do wymogu wynikającego z art. 27 ust. 1 ustawy o rachunkowości.
7. Przestrzegać wewnętrznych unormowań zawartych w Instrukcji inwentaryzacyjnej przy przygotowaniu, przeprowadzeniu i rozliczeniu inwentaryzacji składników majątkowych.

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Dyrektora o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich niewykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Ryszard Paweł Krawczyk
Prezes RIO w Łodzi
(podpisane cyfrowo)

Do wiadomości:

Marszałek Województwa Łódzkiego

aa.